Zvoliť si dobro, o tom to celé je

Zvoliť si dokonalé dobro. Viac! Zamilovať si dokonalé dobro! Stojaci na Skale Boha, Krista, si zvoliť a zamilovať dokonalé dobro. Úplne a nezvratne. Odmietnuť každé zlo - pretože je to zlo. Pretože žiadne zlo nemôže priniesť dobro. Nijako. Zlo neplodí dobro. Prečo by sme teda mali chcieť zlo? Trpieť zlo? Niet dôvodu.

Sme tu na to, aby sme to pochopili. Je len dobro. Jedno dobro. Univerzálne. Dobro pre iného je dobrom aj pre mňa - a ak nie, nie je to dobro, ale zlo. A rovnako dobro pre mňa je a musí byť dobrom aj pre druhého, inak to tiež nie je dobro ale zlo. Svätci to pochopili. Mučeníci to pochopili. V ráde Reality - celej, tej Božej - to platí úplne. Iba svet, sám v sebe zlý hoci ako dobro sa tváriaci, nás presviedča, že ilúzia dobra, po ktorej oblúznení túžime, sa dá dosiahnuť zlom a na úkor druhého. Ale je to lož.

Zlo vždy ublíži. Každému. Ak to ublíži inému, ubližuje to súčasne aj mne. A ak to ublíži mne, zasiahne to aj druhých. Preto to rozhodnutie zanechať zlo. Bezvýhradne. Bezpodmienečne. Nekompromisne. Budeme konať chyby - ale nikdy to nesmie byť rozhodnutie ku zlu. A keď nechtiac zlo urobíme, tak je tu pokánie, v ktorom to priznáme a zlo zavrhneme a viac už to isté nezopakujeme. Inak by to nebolo pokánie. Je to učenie sa. Učíme sa, čo je zlo, aby sme ho mohli zanechať. Učíme sa, čo je dobro, aby sme si ho mohli celým srdcom vyvoliť a zamilovať.

O toto v živote ide. Boh na konci *zotrie každú slzu* a všetko môže byť a bude uzdravené a premenené. Jediné, čo nemôže urobiť za nás, je toto rozhodnutie: "*Nenáviďte zlo a milujte dobro*" (Am 5, 15). "*Hľa, dnes som predložil pred teba život i šťastie a smrť i nešťastie a prikazujem ti, aby si miloval Pána, svojho Boha, kráčal po jeho cestách*" (Dt 30, 15-16). O toto v živote ide. O toto rozhodnutie. O to, či si vyvolíme a celým srdcom zamilujeme dobro a odmietneme úplne všetko a každé zlo, alebo sa rozhodli ponechať si zlo aj za cenu toho, že obetujeme Nebo a život s Bohom... O tom to je. To je všetko. *Zmysel života, Vesmíru a vôbec*.

Preto žiadne kompromisy, žiadne koketovanie so zlom, žiadne vyjednávanie, žiadna zhovievavosť, žiadna náklonnosť k hriechu. Je "*ako revúci lev a hľadá, koho by zožral*" (1Pt 5, 8). Je ako nákaza, morová rána, smrteľný jed a "*v deň, keď by si z neho jedol, istotne zomrieš*" (Gn 2, 17). Veď sme už aj boli! To len Boh, "*hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom — milosťou ste spasení — a s ním nás vzkriesil a daroval nám miesto v nebi v Kristovi Ježišovi*" (Ef 2, 5-6). Ako by sme mohli znova opakovať tú istú chybu, ten istý omyl? Preto "*kto ostáva v ňom, nehreší*" (1Jn 3, 6) - lebo už spoznal dobro i zlo a stal sa takým ako Boh. Druhý raz už zlo nezvolí - tak, ako ho nikdy nezvolí Boh, ktorý "*je svetlo a niet v ňom nijakej tmy*" (1Jn 1, 5).

Jednoducho len uveriť, že dobro je dobré a nakoniec prinesie dobro. A zlo je naozaj zlé a nakoniec prinesie iba zlo, bolesť, smútok,... smrť. Prosto tomu konečne uveriť. Prestať špekulovať a dúfať v

nemožný opak. Ak dáme zlu miesto, časom nás pohltí úplne, ako mor, ako kyselina, ako oheň. To je Peklo, miesto, ktoré začalo ako "*anjel svetla*" (2Kor 11, 14), vábivo ako *ovocie Raja,* ale nakoniec pohltilo samo seba a ostala len nekonečná nenávisť z nekonečnej bolesti a nekonečná bolesť z nekonečnej nenávisti. Preto sa musíme zla zrieknuť, striasť, očistiť aj od jeho najmenšej smietky. Žiadne zlo nie je primalé ani neškodné. Preto "*nenáviďte zlo a milujte dobro*" (Am 5, 15), "*nenáviďte zlo, lipnite k dobru*" (Rim 12, 9)! Neexistuje kompromis!

A na ničom inom okrem tejto voľby a tohto rozhodnutia nezáleží.

"*On im povedal: "Myslíte si, že títo Galilejčania boli väčší hriešnici ako ostatní Galilejčania, keď tak trpeli? Nie, hovorím vám, ale ak nebudete robiť pokánie, všetci podobne zahyniete. Alebo si myslíte, že tí osemnásti, čo na nich padla veža v Siloe a zabila ich, boli väčší vinníci ako ostatní obyvatelia Jeruzalema? Nie, hovorím vám, ale ak nebudete robiť pokánie, všetci zahyniete podobne.""* (Lk 13, 2-5)

"*Vnútorné pokánie je radikálne preorientovanie celého života, návrat, obrátenie sa k Bohu celým srdcom, zanechanie hriechu, odvrátenie sa od zla spojené s odporom k zlým skutkom, ktorých sme sa dopustili. Zároveň zahŕňa v sebe túžbu a rozhodnutie zmeniť život s nádejou na Božie milosrdenstvo a s dôverou v pomoc Božej milosti. Toto obrátenie srdca sprevádza spasiteľná bolesť a spasiteľný zármutok, ktoré cirkevní Otcovia nazvali animi cruciatus (trýzeň duše), compunctio cordis (skrúšenosť srdca). Bez neho skutky pokánia zostávajú neplodné a klamné.*" (KKC 1431 a 1430)

Viera je radosť

Skutočne veriť, že "*v Kristovi Boh zmieril svet so sebou a nepočítal ľuďom ich hriechy. A nám odovzdal slovo zmierenia*" (2Kor 5, 19) a teda nie je ani rozhnevaný pomstiteľ, ani neoblomný sudca - a veru jedno i druhé si zasluhujeme! - ale milosrdný a odpúšťajúci Boh, ktorý hľadá svoje stvorenia, nečaká, kým k Nemu prídu ale sám sa poníži a priam doprosuje, aby sme sa vrátili a zmierili - "*Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom!*" (2Kor 5, 20), vraví Pavol Apoštol - ako by nás to mohlo, ak to vieme a uverili sme tejto zvesti, nechať chladnými?

Skutočne uveriť, že "*Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život*" (Jn 3, 16) - a tento Večný Život nie je nič iné, než sám život Boha, účasť na Jeho prirodzenosti a teda zbožštenie? *Boh sa stal človekom, aby sa človek stal bohom!* Ako by nás toto zistenie mohlo nechať chladnými?

Skutočne uveriť, že Boh sa rozhodol urobiť nás svojimi deťmi a byť našim Otcom a stáť pri nás a na našej strane, ako vraví Písmo: "*Ak niekoho z vás ako otca poprosí syn o rybu, vari mu dá namiesto ryby hada? Alebo ak pýta vajce, podá mu škorpióna? Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá nebeský Otec Ducha Svätého tým, čo ho prosia!*" (Lk 11, 11-13),

a vari "*Boh neobráni svojich vyvolených, čo k nemu volajú dňom i nocou, a bude k nim nevšímavý? Hovorím vám: Zaraz ich obráni*" (Lk 18, 7-8)! "*Čo teda na to povieme? Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!?*" (Rim 8, 31-32) - ak toto vieme, ako by nás to mohlo nechať chladnými?

Žijeme v istote a v bezpečí, pretože "*ak ste teda s Kristom vstali z mŕtvych, hľadajte, čo je hore, kde Kristus sedí po pravici Boha! Myslite na to, čo je hore, nie na to, čo je na zemi! Veď ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu. A keď sa zjaví Kristus, váš život, vtedy sa aj vy zjavíte s ním v sláve*" (Kol 3, 1-4). Náš život, poklad, dedičstvo, všetko toto je bezpečne uložené tam, kde "*ich neničí ani moľ, ani hrdza a tam sa zlodeji nedobýjajú a nekradnú*" (Mt 6, 20). Pred nami je nádherná a skvelá budúcnosť detí a dedičov Boha. Ako by nás toto vedomie mohlo nechať chladnými?

A akoby to nestačilo, táto "*nádej nezahanbuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali*" (Rim 5, 5), už teraz! Ako by mohol nejasať a neplesať ten, v kom sama Láska Boha je už teraz rozliata a sám Duch v ňom už reťaz prebýva akoby sladký rukojemník a ručiteľ budúcej Slávy? A tak "*aj my sami, čo máme prvotiny Ducha, aj my vo svojom vnútri vzdycháme a očakávame adoptívne synovstvo, vykúpenie svojho tela*" (Rim 8, 23) a "*veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery — spásu duší*" (1Pt 1, 8-9)!

Nie, naozaj nie je možné uveriť a prijať Boží Dar a ostať chladný, nejasať, neplesať, nehovoriť! Preto blahej pamäti pápež Pavol VI. hovorí, že *nie je možné, aby niekto uveril Evanjeliu a nestal by sa aj sám jeho hlásateľom!* Práve pre toto! Nie je možné naozaj tomu uveriť, prijať to, zažiť to - a mlčať, nekričať o tom do celého sveta, plní radosti a vďačnosti a úžasu a ohromenia! Nie, naozaj to nie je možné!

Svet sa kymáca, ale kríž pevne stojí, hlása heslo rehole kartuziánov. Toto je dôvod našej radosti. Nič svetské. Svet sám osebe dáva len málo dôvodov k radosti a plesaniu. Naša radosť k nám prúdi a naspäť smeruje k zdroju, ktorý presahuje svet i pozemský život a preto "*vaše srdce sa bude radovať a vašu radosť vám nik nevezme*" (Jn 16, 22). Amen!

Oboje súvisí. Hovorením navonok a otvorene rastie viera aj skúsenosť Pána - a naopak, s rastom viery i tejto skúsenosti v nás rastie potreba, nutkanie hovoriť a spievať a tancovať od radosti a šťastia! "*Lebo ak svojimi ústami vyznávaš: "Ježiš je Pán!" a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spásu. Veď Písmo hovorí: "Nik, kto v neho verí, nebude zahanbený.""* (Rim 10, 9-11). A tak sa učme hovoriť, aby sme verili - a viera nech nás osloboditeľov k hovoreniu, k hlásaniu i plesaniu!

Osoba, nie teória

V strede je osoba. Osoba Boha, ktorý sa nám stal prístupný, keď sa stal človekom Ježišom Kristom.

Kresťanstvo je potom život s touto Osobou. Nielen vzťah, ale skutočná jednota života, myslenia, skutkov, všetkého - priateľstvom by sme to nazvali, tým najhlbším možným, kde dvaja sú vskutku jeden, dokonale si rozumejú a spoločne žijú a zdieľajú všetko.

Preto Novou Zmluvou nie je kniha, text, zákon, ale Eucharistia, ako o nej hovorí sám Ježiš, keď "*po večeri vzal kalich a hovoril: "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás.""* (Lk 22, 20). Nie slová, náuky, teórie, ale telo a krv, jednota Ducha i jednota Tela človeka a Boha. Preto sa slovo stalo telom, aby sa človek stal v Ňom duchom, ako aj Písmo svedčí, že "*seje sa porušiteľné, vstáva neporušiteľné; seje sa potupené, vstáva slávne; seje sa slabé, vstáva mocné; seje sa telo živočíšne, vstáva telo duchovné. Ak jestvuje živočíšne telo, jestvuje aj duchovné*" (1Kor 15, 42-44).

Žiť Novú Zmluvu znamená žiť Eucharistiu - skutočnú a opravdivú jednotu seba s Bohom v Kristovi, Synovi človeka a Synovi Boha. Žiť Zmluvu, ktorú v Eucharistii prijímame a slávime. Byť skutočne s Kristom druhovia, priatelia, spoločníci, súrodenci, účastníci jeden druhého, dvaja v jednom tele, jedno Telo. Tak, ako to prosto povedal apoštolom: *"Poďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí."* (Mk 1, 17) a následne ich pozval k niečomu iste viac: "*Ostaňte vo mne a ja vo vás*" (Jn 15, 4). A znova: "*Vy ste vytrvali so mnou v mojich skúškach a ja vám dávam kráľovstvo, ako ho môj Otec dal mne, aby ste jedli a pili pri mojom stole v mojom kráľovstve, sedeli na trónoch a súdili dvanásť kmeňov Izraela*" (Lk 22, 28-30), lebo sme s Ním "*dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s* ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení" (Rim 8, 17). Veď sám hovorí: "*Už vás nenazývam sluhami,... Nazval som vás priateľmi*" (Jn 15, 15).

Vidíme to? Priatelia a druhovia vo všetkom: v práci a námahe, v prenasledovaní a utrpení, druhovia v zbrani i vo víťazstve, spolu oslávení Otcom, pre ktorého spolu dobyli svoje víťazstvo i preliali svoju krv. Tak to je. Nebo je družina priateľov a v boji, námahe a utrpení zocelených i hlboko zrastených druhov a priateľov. Nie tá vymyslená, ale skutočná *Valhala* Boha Živého, sieň Hrdinov nášho Otca v Nebi. Preto ono, "*kto vytrvá do konca, bude spasený*" (Mt 24, 13)!

Potom spätne dáva zmysel a otvára sa nám aj sama Eucharistia a jej nesmierne bohatstvo, pretože v nej slávime a prijímame to, čo aj skutočne žijeme a konáme a čím sme a teda sa na nás spĺňajú slová Krista: "*Prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov. Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde*" (Jn 4, 23-24). V pravde, lebo čo žijeme, to slávime, niet v tom rozdiel ani rozpor. A v Duchu, lebo "*prvý človek, Adam, sa stal živou bytosťou; posledný Adam [Kristus] oživujúcim Duchom*" (1Kor 15, 45).

Znova sme pri niečom tak prostom a preto tak hlbokom, pravdivom a krásnom, pri priateľstve, skutočnej jednote dvoch, človeka a Boha. Eucharistia, sväté prijímanie, *communio,* sväté spoločenstvo, ako sa mu správne hovorí, to je skutočná jednota tela a krvi, jednota bytia a života, jednota Boha a človeka v tomto hlbokom priateľstve *druhov v zbrani*, v boji, v námahe, v obeti, v triumfe i v sláve. Preto kto nerozoznáva a nežije hĺbku tohto vzťahu a jednoty samého tela a samej krvi, "*kto je a pije, a nerozoznáva telo, ten si je a pije odsúdenie*" (1Kor 11, 29), lebo slávi niečo, čo nežije dokonca odmieta. A to je podstata rúhania sa Bohu!

Preto tá požiadavka, úplne patriť Pánovi - nie ako otrok majiteľovi, ale ako patrí skutočný priateľ svojmu rovnako oddanému priateľovi.

Akí blázni sme to len boli

"*Ale čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista*" (Flp 3, 7-8)

"*Aj my sme kedysi boli nerozumní a neposlušní. Blúdili sme, slúžili všelijakým žiadostiam a rozkošiam, žili sme v zlobe a závisti*." (Tít 3, 3)

Keď precitneme, keď nám Pán dá pohliadnuť... zrazu sme sami nad sebou zarazení, ako sme to len mohli - naháňať sa za toľkými všelijakými pozemskými vecami, slúžiť im, mrhať na ne tak vzácny čas... nazývať ich záľubami, pachtiť po nich... koľko času nám zabral internet, to večné a vždy márne hľadanie čohosi, klábosenie v četoch o čomsi a všadeprítomné komentovanie a súdenie všetkého... akú váhu sme dávali jedlu a pitiu a obliekaniu... verejnej mienke ľudí, najrôznejším fantáziám... A pritom "*potrebné je len jedno*" (Lk 10, 42)! Len jedno má cenu, len jedno je hodné túžby, len na jednom záleží, len jedno má v sebe skutočné dobro a krásu: Jeden. On. Boh. Kristus, "*Jednorodený Syn, plný milosti a pravdy*" (Jn 1, 14), ktorý "*je zhora, zostupuje od Otca svetiel, u ktorého niet premeny ani tieňa zmeny*" (Jak 1, 17).

Ako sme to len mohli, toto nevidieť a za tamtým sa pachtiť a ešte to mať za niečo dôležité, hodné času, pozornosti, úsilia, dokonca na úkor Boha samotného? Boli sme... smiešni? Skôr "*biedny, poľutovaniahodný, chudobný, slepý a nahý*" (Zjv 3, 17).

Pôst, chudoba - tak sa tomu hovorí vo svete, ale inak sloboda a jej prostá jednoduchosť - sa ako u Františka stávajú vzácnymi a dôvernými spoločníkmi. Cestou do Života, "*aby som sa ho niekedy zmocnil, ako sa aj Kristus Ježiš zmocnil mňa*" (Flp 3, 12). A to ostatné stráca moc *ako človek, ktorý po plese odloží šaty a masku a ostane len obyčajný všedný človiečik, žiadna víla, žiaden kráľ*. Ostáva Kristus Boh, skutočný, pravý, jediný. Ako sme len mohli byť tak slepí, že sme toto nevideli? Šťastná púšť, raj duše!

Hriech je zanedbávanie

Toto je podstata hriechu v samom jeho jadre: "*Ničí v srdci človeka lásku. Odvracia človeka od Boha, ktorý je jeho posledným cieľom a jeho blaženosťou, a to tým, že človek dáva prednosť nejakému nižšiemu dobru pred Bohom*." (KKC 1855). Alebo slovami proroka: "*Veď dvoch ziel sa dopustil môj ľud: mňa opustili, prameň živých vôd, aby si vykopali popraskané cisterny, ktoré vodu udržať nemôžu*" (Jer 2, 13).

Boh je náš Ženích a Manžel. My sme Jeho nevesta a manželka. Hriech je, keď sa manželka stane *pobehlicou.* Keď manžel sedí doma, sám, zabudnutý a opustený - kým manželka behá kdesi čosi po iných - mužoch, krčmách, nákupoch, priateľkách... Toto je podstata hriechu: Že Boh je v našom živote opustený - On, ktorý Je Životom, ktorý Je Nebom, ktorý je našou Alfou i Omegou, Stvoriteľom, Vykupiteľom, Spasiteľom, I naplnením nášho života, každej jednej našej túžby - zatiaľ čo my sa venujeme iným veciam, záujmom, cieľom, záľubám,... A tak hriech je nielen vecou nelásky a nevďačnosti, ale aj hlúposti, pretože len sami sebe tým škodíme.

Tomuto hovorí Terézia Veľká *roztržitosť* - keď sme ešte tomuto neporozumeli a ak hej, ešte sme sa nerozhodli zanechať všetko, aby sme mohli všetkou silou milovať a objať a doslova si prisvojiť úplne a len svojho Ženícha. Nie je to *nesústredenosť* pri modlitbe, hoci z nej aj ona pramení. Je to nesústredenosť samotného *života*, samotnej vôle, keď *namiesto manželky sme stále iba ľahkou prelietavou pobehličkou, koketujúcou s kdekým* ... A to, že sa večer či ráno v modlitbe na chvíľu pristavíme pri opustenom Manželovi v modlitbe, na tom veľa nezmení...

Takto definuje a opisuje hriech aj Písmo:

"*Pán mi povedal v dňoch kráľa Joziáša: "Videl si, čo robila odpadlica Izrael? Chodila na všetky vyššie vrchy a pod každý zelený strom a tam smilnila. Myslel som si: Až toto všetko popácha, vráti sa ku mne, ale nevrátila sa.*"" (Jer 3, 6-7)

"*Umŕtvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba*!" (Kol 3, 5)

A takto to zaznieva aj zo slov Krista: "*Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: "Pane, otvor nám!" A on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste!" Vtedy začnete hovoriť: "Jedli sme s tebou a pili, na našich uliciach si učil." Ale on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste; odíďte odo mňa všetci, čo pášete neprávosť!"*"" (Lk 13, 25-27). V čom je tá neprávosť? Že ich nepozná, nevie, kto a odkiaľ sú. Prečo? Pretože Ho poznali, bol u nich, ale nežili s Ním, nenasledovali Ho. Miesto toho ďalej žili starý život a hľadali iné veci, *smilnili so svetom a telom,* ako by povedalo Písmo. A pretože so Ženíchom nežili, lež nevďakom Mu doplatili a nezáujmom, ani On ich nepozná, nemá ako a nemá odkiaľ ich poznať, veď za Ním nešli ani s Ním nežili! Možno boli podľa meradiel ľudí dobrí, možno naozaj nikdy nikoho nezabili, neokradli, isto sa aj modlili a na služby Božie chodili. Ale s Ježišom nežili. On sa nestal ich Ženíchom. Oni sa nestali Jeho manželkou. Nenasledovali Ho zo sveta do Jeho Domu, Kráľovstva. Preto ich nepozná. Preto ostávajú von...

Kresťanstvo je manželstvo. Boha a človeka. Jeho srdcom je láska. Srdcom lásky je zdieľanie všetkého, až tak, že "*budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi*" (Ef 5, 31-32). A všetko toto začína *pozornosťou,* keď skutočne a reálne začneme byť pozorní a vnímaví k Ženíchovi a srdcom k Nemu upretí, lebo túžime s Ním skutočne žiť. Lebo Ho milujeme. Lebo sme.si Ho vyvolili. Nenechávame už viac Ženícha opusteného a zabudnutého. Z *pobehlice* sa konečne stávame *manželkou.*

Preto "*ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojím učeníkom. A kto ide za mnou a nenesie svoj kríž, nemôže byť mojím učeníkom. ... ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom*" (Lk 14, 26-27,33), vraví Ježiš. Práve preto - že presne toto robí každý manžel a každá manželka, keď sa zosobášia a opustia svoje rodiny, domy, doterajšie životy, aby odteraz boli verní jeden druhému v novom dome, v novom živote, v novej rodine. Ak to chápeme na tejto rovine, prečo by nám to malo byť divné vo vzťahu *k Ženíchovi*? A tak, ako nevesta opustí všetkých kvôli tomu jednému, lebo on je nad všetkých, my tiež opúšťame všetko, lebo sme spoznali Krásu Ženícha a Jeho Slávu a túžime po tom, stojí nám to bohato za to, aby sme Ho získali, aby sme celí patrili Jemu a On nám!

"*Povedz mi ty, ktorého z tej duše milujem, kde pásavaš, kde odpočívaš cez poludnie, aby som sa nemusela potĺkať od stáda ku stádu druhov tvojich. ... Aký si krásny, milý môj, aký pôvabný!*" (Veľp 1, 7.16)

"*Čuj, dcéra, a pozoruj, nakloň svoj sluch, zabudni na svoj ľud a na dom svojho otca. Sám kráľ zatúžil za tvojou krásou; on je tvoj pán, vzdaj mu poklonu. ... V pestrom rúchu ju vedú ku kráľovi; za ňou ti privádzajú panny, jej družice. Sprevádza ich jasot radostný, tak vstupujú do kráľovského paláca*." (Ž 45, 11-12.15-16)

Stojí za to, opustiť všetko kvôli Jednému, upnúť sa všetkou silou, všetkou pozornosťou len na Jedného!

Pokušenie znamená...

... opustiť realitu. Fakty. To, čo je skutočné.

Môže to byť kvôli lenivosti, pohodlnosti. Môže to byť zo strachu. Môže to byť kvôli nedostatku nádeje, neschopnosti či skôr neochote dúfať a nádejať sa. Môže to byť kvôli žiadostivosti a túžbe po veciach tela a sveta. Ale vždy to znamená opustiť to, čo je skutočné, kvôli tomu, čo je neskutočné. Často ani nie vymyslené. Často si ani nič nevymýšľame. Len prosto konáme, akoby reality nebolo.

Toto je hriech. Žiť neskutočné namiesto skutočného. Opustiť skutočné. Opustiť rozum kvôli pocitom a náladám a pudom a žiadostivosti. Vypnúť vôľu, ovládanú rozumom a nechať sa týmto všetkým unášať. Vedieť dokonca, že to nie jen dobré a správne, ale prosto to nechať tak.

Ak svätosť je uvoľnenie sa od tohto všetkého a prosté poddanie sa realite, potom hriech je tiež niečo podobné - kapitulovanie a poddanie sa, lenže nie realite, ale telu, Egu. Svätosť sa poddáva tomu, čo je objektívne. Hriech tomu, čo je subjektívne. Podstatou svätosti je racionálnosť. Hriech je naopak iracionálny, poháňaný žiadostivosťou a strachom vo všetkých ich podobách.

Ostať v tom, čo je skutočné. Zastaviť sa. Stíšiť. Prosto byť. Nálady, pocity, túžby, predstavy, to všetko dať stranou. Stíchnuť. Prosto byť. V tom, čo je skutočné. Realita prosto je. Nie je tu na to,

aby práve teraz niečo robila, spôsobovala, aby v nás vyvolávala nálady alebo nám dávala niečo pocítiť. Niekedy je súčasťou reality zážitok, vskutku extáza mystická. Inokedy nie. Stále je to ale tá istá trvajúca realita. Ostať v nej, prosto ostať - aj tu bez nárokov a očakávaní na nejaké "špeciálne efekty" - je liek na pokušenie každého druhu. Nie pocity. Nie pudy. Rozum a vôľa. Rozum, vôľa a prosté bytie.

Ak keď, predsa v tom jeden pocit je - pocit domova. Pokoja. Spočinutia. *Ako keď prejde búrka a nastane ticho. Ešte možno nie slnko. Ešte nie ľudia a letné šantenie. Len ticho. Pokoj.* Domov. Prijatie.

Svätosť je bytím. Hriech je ilúziami. V pokoji číreho bytia je krása svätosti a v ňom je aj jej ľahkosť. Čo už môže byť ľahšie, než prosto byť? Uvoľniť sa a byť, v tom, čo je skutočné, v Tom, ktorý Je Skutočný? Ľahké a krásne a prosté, taká svätosť je.

Stačí zmeniť jedno... a bdieť

"*Daj si teda pozor, aby svetlo, čo je v tebe, nebolo tmou. Ak bude celé tvoje telo vo svetle a ani jedna jeho časť nebude vo tme, celé bude jasné, ako keď ťa lampa ožiari svojím svetlom*." (Lk 11, 35-36)

Všetko sa odvíja od srdca, onoho stredu a ťažiska nášho Ja. A srdce sa odvíja od viery, identity, od toho: *Kto som*.

Stačí zmeniť toto, srdce - a zmení sa všetko, *ako keď v prehrávači vymeníš CD-čko a zrazu z neho ide úplne iná hudba*. Nezmeň srdce - a nezmení sa nič.

Preto Pavol tak nalieha: "*Ak... vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme na spravodlivosť...* " (Rim 10, 9-10). Veď dar ospravodlivenia sa prejavuje v tom, že sa spravodlivými naozaj *stávame*, ako píše Ján, že "*podľa tohto sa dajú rozoznať Božie deti od detí diablových: kto nekoná spravodlivo, nie je z Boha*" (1Jn 3, 10) a "*ak viete, že je spravodlivý, vedzte, že každý, kto koná spravodlivo, z neho sa narodil*" (1Jn 2, 29). A ako by to bolo možné bez premeny srdca? A ako by mohlo srdce byť premenené bez toho, aby samo uverilo? Preto podmienka *uveriť srdcom* - a výsledkom je nová identita.

Ak rozjímanie je bránou k uvereniu srdcom, potom bdenie je nástrojom jeho udržania. Lebo návyk Ega je silný a sprvu ani nevieme, ako a čo vlastne znamená byť synom Boha, je nám to nové a cudzie. *Sme ako vodič nákladiaku, ktorý sa cez noc stal šoférom limuzíny nejakého lorda či vojvodu. Auto, to je najmenej - ale uniforma, správanie sa, hovorenie, vystupovanie, všetky tieto veci sú mu nové a cudzie a sprvu, kým si navykne, musí si dávať stále pozor a ani na chvíľu nepoľaviť, aby neskĺzol do toho starého hoci len nejakým slovkom, gestom, reakciou, alebo opomenutím niečoho. A takto musí, až kým si na to nové nezvykne a nestane sa to naozaj aj takto navonok jeho prirodzenosťou.* Takto musíme sprvu aj my sami bdieť, kým si aj navonok navykneme byť deťmi Boha - a bdieť i náš srdcom, lebo aj ono má návyk, návyk Ega a tiež ľahko skĺzava do starej identity.

Bdej nad tým, aby tvoje srdce bolo v každej chvíli *srdcom syna*. Aby si ním naozaj *bol.* Aby si podľa toho práve tu a práve teraz hovoril a konal a zachoval sa - ako syn svojho Otca. Tu, v tejto jednej konkrétnej chvíli a situácii. Práve tu a práve teraz. Aby si si, svoje srdce, v prvom rade navykol na to, byť tým. Toto je kľúčové. Zmeň srdce, zmení sa všetko, ako aj Ježiš hovorí, že dobré semeno Kráľovstva, "*sú tí, čo počúvajú slovo, zachovávajú ho v dobrom a šľachetnom srdci a s vytrvalosťou prinášajú úrodu*" (Lk 8, 15). Vidíš tú postupnosť? Slovo evanjelia. Srdce, ktoré ho prijme tým, že mu uverí. A ovocie potom už prichádza bezmála samo od seba, "*či spí alebo vstáva, v noci či vo dne, semeno klíči a rastie a on ani o tom nevie. Zem sama od seba prináša úrodu: najprv steblo, potom klas a napokon plné zrno v klase*" (Mk 4, 27-28).

Viera sa teda prejavuje a uskutočňuje bdelosťou. Preto "*prebuď sa, ty, čo spíš, vstaň z mŕtvych a bude ti svietiť Kristus*" (Ef 5, 14). Preto "*bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia*" (Mt 26, 41) - opustiť pravú identitu a vrátiť sa k starej (čo aj učeníci presne o pár hodín urobili, pretože namiesto bdenia *pospali*).

Viera nie je niečo jednorazové, niečo ako "dňa piateho apríla dvetisícdvadsiateho som uveril v Krista ako v osobného Spasiteľa a už som veriaci človek nadosmrti"... Viera je *stávajúca sa,* ako vravieval Rahner. Je to stav bytia. Identita. Musí sa neustále udržiavať a sprvu viac, než keď sa už stane návykom a aj potom, pretože viera nie je nikdy vyčerpaná, rastie a prehlbuje sa a to je podstata duchovného života a rastu s synovstve. Vždy pred nás postaví nové veci, nové hlbiny, nové výzvy. Bez bdelosti sa vytratí a zanikne, úplne rovnako, ako akýkoľvek iný návyk alebo zručnosť, ak ich prestaneme používať. Ako tí, o ktorých píše Apoštol: "*K čomu sme už dospeli, toho sa držme! ... Lebo mnohí, o ktorých som vám často hovoril a teraz aj s plačom hovorím, žijú ako nepriatelia Kristovho kríža*" (Flp 3, 16.18).

Som syn Boha, môjho Otca a vznešeného Kráľa a Panovníka, Svätého. Tu, na zemi, v cudzine sveta, Ho reprezentujem. Môj postoj, každé moje gesto, slovo, reakcia, skutok, spôsob života - všetko je sledované svetom viditeľným i neviditeľným, všetko je mojím posolstvom o mojom Otcovi. Vyslanec Kráľa vo svete. Je to pre mňa nová vec, úplne nová. *Ako pre toho šoféra.* Musím si sám na seba dávať pozor, aby som tým naozaj bol. Nielen hral, ale bol. A keď bol, aj správal sa, hovoril, konal. Musím - *bdieť.* Bdieť a navyknúť si, že tým naozaj *som*. Uveriť srdcom. Veriť srdcom. Viera srdca je bdelosť a bdelosť je viera srdca.

Hriech ako nedostatok bdelosti

Je to podobné, ako keď sa niekto rozzúri a je tým tak pohltený, že porobí veci, ničí, možno dokonca zabíja - pričom normálne by tieto veci nikdy neurobil, ba ani na rozum by mu neprišli a keby hej, vzbudili by v ňom hrôzu a odpor.

Bdelosť je, že naplno a vedome sme tým, čím sme, synmi Boha, tu a teraz, vo všetkej jednoduchosti a prostote reality, v Bohu, s Bohom,... Ak týmto sme, svätosť je prirodzená, život je pokojný a krásny, všetko do seba zapadá, všetko má svoj zmysel.

Môže sa ale stať, že nás "unesú" staré návyky, okolie, pudy, čokoľvek. V tej chvíli strácame kontakt s realitou. Akoby sme sa ponorili do nejakého sna. Namiesto reality seba, sveta, Boha sme zrazu v bubline starých návykov, ilúzií, predstáv a s nimi spojených hodnôt, jednoducho sveta. Možno sa ozýva stará beznádej, depresia, zúfalstvo. A dokonca sa objavujú aj oné staré veci ako hnev, závisť, žiadostivosť, strach,... A v tejto bubline, opantaní, omámení, strácame seba, strácame skutočnosť, strácame kontakt a spoločenstvo s Bohom - a zrazu robíme veci, ktoré by nám predtým na rozum neprišli a keby aj hej, pripadali by nám úplne od veci. Sme doslova vo vleku čohosi iného, čo nás ovládlo.

Skutočná bdelosť nie je o tom, že sa mi strašne chce robiť zlé veci a musím si stále dávať pozor a ovládať sa, aby som ich náhodou neurobil. Tak to bolo v čase Zákona, ktorý nariaďoval niektoré ľahšie veci z Božieho sveta ľuďom žijúcim po ľudsky v tomto svete - "*vieme, že všetko, čo hovorí zákon, hovorí tým, čo sú pod zákonom, aby boli umlčané každé ústa a aby bol celý svet pred Bohom usvedčený z viny*" (Rim 3, 19) - práve tým zistením, že nielen konáme ale dokonca aj túžime po veciach, ktoré sú zlé. A pretože zákon nemôže zmeniť naše vnútro ani naše túžby (a už vôbec nás preniesť do Božieho sveta a zbožštiť), "*zo skutkov podľa zákona nebude pred ním ospravedlnený nijaký človek. Veď len zo zákona je poznanie hriechu*" (Rim 3, 20).

Skutočná bdelosť je *zotrvať v skutočnom*. Neprepadnúť ilúzii sveta. Neprepadnúť driemote ducha. Byť svojim pravým Ja, ktoré som dostal od Otca v krste. Byť ním v skutočnom svete a skutočnom živote a skutočnej realite, kompletnej, zahŕňajúcej zem i Nebo, časnosť i večnosť, ľudí aj Boha. A hlavne, byť s Bohom, v Bohu, ktorý so mnou je - ako vraví Dávid, "*obklopuješ ma spredu i zozadu a kladieš na mňa svoju ruku*" (Ž 139, 5) - a teda rovnako byť s Ním a v Ňom.

V tejto bdelosti je hriech v podstate nemožný, jednoducho nedáva vôbec žiadny zmysel, preto Ján hovorí: "*Kto ostáva v ňom, nehreší, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne. Vieme, že sme z Boha a celý svet je v moci Zlého. A vieme, že prišiel Boží Syn a dal nám schopnosť poznať toho Pravého. A my sme v tom Pravom, v jeho Synovi Ježišovi Kristovi. On je ten Pravý, Boh a večný život*" (1Jn 3, 6.9; 5, 18-20).

A naopak, predohrou hriechu je vždy vypadnutie z tejto bdelosti, keď duch usína a už nie je v Bohu ale ponára sa späť do šalieb sveta a jeho vírov a hmiel a omámený už nevidí "toho pravého" - a potom, zmätený a náhle bezradný, bez opory, stratený, začne robiť veci, ktoré by mu, keby bdel a stále zotrvával v tom skutočnom, vôbec nedávali žiaden zmysel.

"*Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé. Preto bdejte celý čas a modlite sa, aby ste mohli uniknúť všetkému tomu, čo má prísť, a postaviť sa pred Syna človeka*." (Mt 26, 41; Lk 21, 36)

Bdieť a modliť sa - nie ako činnosť, ale ako stav, v ktorom sme, keď v pokoji, prosto, jednoducho zotrvávame v skutočnom. Je to niečo ako trvajúca adorácia, trvajúca kontemplácia Boha nie vo vytržení, ale v samom prostom bytí. Preto sa spája s vnútorným pokojom a mlčaním poznania a porozumenia.

Sprvu to vyžaduje námahu a úsilie, kým si na to navykneme, lebo staré návyky z čias, keď sme opantaní a omámení svetom žili v jeho preludoch, sú stále v našich *údoch*, ako tomu hovorí Pavol, *telo,* čiže starý človek v nás, je stále ešte slabé a možno aj závislé na svete podobne, *ako alkoholik na fľaške či narkoman na svojej dávke*. Musíme vynaložiť námahu odvyknúť ho od sveta a navyknúť na číru a prostú skutočnosť.

A ozaj, tejto bdelosti Písmo hovorí *viera.*

Byť dokonale dobrým vyžaduje dobrým byť.

Byť dokonale dobrým vyžaduje dobrým *byť.* Nielen sa tak správať. Nielen tak konať. Takým *byť.*

Znova sme pri viere, ktorá je identitou. Pri kresťanstve, ktoré je Božím synovstvom. Je potrebné do seba túto identitu naťahať. Nasať. Alebo - pretože nám už bola v krste daná - prosto sa k nej uvoľniť.

Pri pomyslení, uvedomení toho, "som syn Boha", má hneď napadnú myšlienky ako: teraz sa musím stať takým, správať sa tak, konať toto... - ale to je slepá ulička a scestie! V skutočnosti sa stačí iba uvoľniť. Od strachu. Od obáv. Od žiadostivosti. Uvoľniť sa. To, čo ostane, je nová identita. A tá je dokonale dobrá - pretože nemá na zlo žiaden dôvod!

Ak takto synmi Boha sme, sme dobrí. Nepotrebujeme sa o nič usilovať, stačí nám úplne prosto byť, čím sme. Ak sme bez Ega, bez jeho strachov a žiadostivostí, bez jeho neustálej závisti a porovnávania sa a zápasenia, potom nám naozaj stačí úplne normálne, prirodzene, spontánne byť - ako hovorí Ján: "*Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha*" (1Jn 3, 9). Ako hovorí Augustín: "*Miluj a rob, čo chceš",* pretože, ako pokračuje, *z tohto koreňa nemôže vyrásť nič, len dobro*. A ak v nás niet ani žiadostivosti, ani strachu, ostáva naozaj iba láska. Preto Boh Je Láska. Preto aj nám "*dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno*" (Jn 1, 12) a už ich viac nesužuje ani sebecká chtivosť, ani strach. Preto máme moc byť láskou ako On Je Láskou.

A tak znova vidíme, že tento život svätosti a dokonalého Dobra nevyžaduje námahu, ani vzopätie sa, miesto toho vieru a poddanie sa Božie láske, uvoľnenie sa Božích synov a dcér.

Bez Boha a mimo Boha ako Otca nie je možná takáto uvoľnenosť. A zase, táto uvoľnenosť viery a lásky otvára pred nami úplne nový spôsob života, úplne novú skúsenosť života i vzťahu s Bohom. Vidíme to aj v Písme:

Najprv sú bezbožníci, ktorí "*Boha sa neboja*" (Ž 55, 20).

Potom sú spravodliví, ktorí žijú podľa Zákona, lebo "*sa boja prikázania nášho Boha*“ (Ezdr 10, 3) a sú "*bohabojní*" (Mal 3, 16).

A nakoniec prichádza Evanjelium a s ním láska medzi Bohom a človekom ako medzi Otcom a synom a "*v láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske*" (1 Jn 4, 18). Stali sme sa synmi. Boh Otcom. Nebojíme sa Boha, že by nás zavrhol. Nebojíme sa ani, že by nás podrazil alebo sklamal. V tom spočíva viera, ktorá je láskou: "*Máme dôveru k Bohu a dostaneme od neho všetko, o čo len budeme prosiť, lebo zachovávame jeho prikázania a robíme, čo sa jemu páči"* (1 Jn 3, 21-22), lebo sme Jeho synmi a on našim Otcom. Tak ako Ježiš, keď svedčí, že "*ten, ktorý ma poslal, je so mnou. Nenechal ma samého, lebo ja vždy robím, čo sa páči jemu*" (Jn 8, 29). Sme synmi, stali sme sa v tejto slobode uvoľnenosti dobrými – a tak, nech konáme čo konáme, vždy je to to, čo sa Bohu páči.

Nie vzopätie, ale uvoľnenosť

Keby svätosť bola ovocím vzopätia sa, potom by bola jednak neustálou drinou a námahou, jednak niečím neprirodzeným. Svätosť však musí byť normálna a prirodzená!

Svätosť je ovocím *viery*, ktorá je, ako upozorňuje Tresmontant, *porozumením!* Znamená zmenu myslenia. Zmenu identity. Uverili sme, že Boh je náš Otec. Uverili sme, že Nebo je náš Domov. Uverili sme, že nie je dôvod na žiaden strach - z ľudí, zo sveta, ale ani z Boha. Už nie. Prijali sme Ducha Svätého a okúsili prvotiny Života a spoznali sme, že už všetko máme, že už niet po čom viac túžiť. Už len osvojiť si naplno to, čo sme už dostali.

Napätie, vzopätie, námaha - nie sú vari ovocím toho, keď sa usilujeme žiť a konať inak, ako veríme? Chceme milovať Boha ako Otca a pritom sa Ho bojíme ako sudcu a nedôverujeme Mu, že naozaj stojí a bude stáť na našej strane. Chceme žiť ako nebeskí ľudia, a pritom necítime Nebo ako svoj domov a naopak, cítime sa doma na zemi a túžime po pozemských veciach a milujeme pozemské veci. Svätosť je pre nás cudzia, neprirodzená, v istom zmysle vnútená strachom z odsúdenia a zatratenia. Nie div, že hľadáme jej minimalistickú verziu, ktorá by na záchranu postačila: Stačí uveriť v Krista ako v osobného Spasiteľa? Treba k tomu ešte v nedeľu ísť do kostola a vyspovedať sa? Alebo stačí, ak nikoho nezabijem a nič veľké neukradnem a z ostatného sa vyspovedám?

Skutočná svätosť sa rodí z viery. Znamená žiť a konať to, čomu veríme, o čom sme úplne samozrejme presvedčení, byť tým, za čo sa sami v sebe úplne samozrejme považujeme. Preto je uvoľnenosťou. Nepotrebuje v tomto smere námahu.

Môže konať namáhavé *veci* - úplne rovnako, *ako športovec podstupuje namáhavé tréningy a ešte namáhavejšie preteky,* - ale sama o sebe nevyžaduje o nič väčšiu námahu, *než vyžaduje u športovca byť tým, čím je, športovcom. Tak ako pre neho je prirodzené športovať, lebo športovcom je,* pre veriaceho človeka je prirodzené žiť a konať sväto, lebo takým prosto je, je synom Boha a svätosť úplne samozrejme zodpovedá tomu, čím je.

Preto "*nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne*" (1Jn 5, 18), pretože "*každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý*" (1Jn 3, 3) a nič iné v jeho živote ani nedáva zmysel úplne rovnako, ako *nič iné než tréning nedáva zmysel v živote športovca chystajúceho sa na šampionát.*

Ján to pochopil a tento vzťah medzi svätosťou s našou novou identitou, ktorú nám Boh daroval v Krste a živí ju v nás v Eucharistii, vyjadril tak jasne, ako sa len dá: "*Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha*" (1Jn 3, 9). A pochopil aj to, že z našej strany je táto nová identita ovocím viery, zmeny myslenia, pretože "*všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera*" (1Jn 5, 4). Preto pre veriaceho človeka "*jeho prikázania nie sú ťažké*" (1Jn 5, 3), lebo ako synovi Boha a dedičovi a obyvateľovi Neba sú mu vlastné a prirodzené.

A preto je svätosť nie ovocím vzopätia sa a námahy starého neveriaceho človeka, ale ovocím uľahčeného uvoľnenia sa nového, skrze vieru zrodeného syna, dcéry Boha, veď znamená len prosto byť, čím sme a konať, čo je nám v tomto novom stave prirodzené. Preto "*bez viery je totiž nemožné páčiť sa Bohu*" (Hebr 11, 6) a "*ak neuveríte, veru neobstojíte*" (Iz 7, 9), ale "*zomriete vo svojich hriechoch*" (Jn 8, 24). Viera je prebudenie, oslobodenie, uľahčenie, precitnutie, jasot a radosť, pretože je novým životom, konečne slobodným, konečne bez strachu, konečne bez závisti a smädu, konečne doma, konečne v istote, konečne všetko na svojom mieste! Jej ovocím je "*láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť,...*" (Gal 5, 22). Čiže svätosť.

Boh Otec. Ježiš Brat. Cirkev Rodina. Nebo Domov. Duch Svätý Život. Ja syn. Konečne. Doteraz sa môj život odohrával medzi mnou a svetom a Boh stál reálne bokom. Odteraz sa odohráva medzi mnou a Otcom a je to svet, ktorý stojí bokom. V tomto novom vzťahu už niet miesta pre pýchu, sebectvo, acédiu, nič z toho už nemá logiku, nedáva žiaden zmysel. Ostáva láska a dokonalosť, keď z lásky túžime byť dokonalí pre nášho Otca i pre ľudí, bratov a sestry, a naopak, dokonalosť nás doslova núti zdieľať ju a rozkoš z nej v láske a pomáhať si navzájom v napredovaní k nej. Toto je prirodzené, samozrejmé ovocie viery, keď je skutočná. A takto prostá a jednoduchá táto viera je.

Odmena dobrého srdca

Neexistuje nik, s kým by sme sa porovnávali, okrem Boha, ako svedčí Písmo: "*Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý. Napodobňujte Boha ako milované deti*" (1Jn 3, 3; Ef 5, 1).

Neexistuje nik, s kým by sme bojovali o čokoľvek, okrem Diabla, ako takisto svedčí Písmo, že "*nás nečaká zápas s krvou a telom, ale s kniežatstvami a mocnosťami, s vládcami tohoto temného sveta, so zloduchmi v nebeských sférach*" (Ef 6, 12).

A ľudia? Ak máme v srdci dobro, sme náchylní vidieť aj v druhých dobro, ktoré v nich je. Kým sa s nimi porovnávame a bojujeme, všímame si v druhých zlo. Keď sme to zanechali a pristupujeme

k nim po vzore Boha ako otec, ako matka a súčasne ako priateľ a brat či sestra, potom si všímame dobro, ktoré v nich je. Veď sme ich neprišli ani súdiť, ani poraziť, aké ujať sa ich a zachrániť ich. A tak naozaj je pravda, že vidíme srdcom. Aké je srdce, taký je aj náš zrak.

Namiesto súdenia a porovnávania nastupuje súcit a pochopenie. A namiesto konfliktu a súperenia - aspoň z našej strany a čo sa nás týka - hlboký "*Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápavosť*" (Flp 4, 7).

"*Kto prijme proroka ako proroka, dostane odmenu proroka. Kto prijme spravodlivého ako spravodlivého, dostane odmenu spravodlivého*" (Mt 10, 41). Dobrý žije v dobrom svete. Zlý v diabolskom. Svätý v Božom. "*Akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám*" (Mt 7, 2).

Ak zanecháme zlo, ostane už len dobro

Zlo, to je Ego a ním vytvorený Svet. Dobro, to je žiadne Ego a opustenie Sveta s jeho pravidlami a zákonmi. Kde nie je Ego, nie je ani zlo. Kde nie je zlo, ostáva už len dobro a kde niet strachu a sebectva, ostáva už len láska.

Tak, ako sa dá povedať, že zlo je nedostatok a absencia dobra, dá sa povedať aj, že dobro je nedostatok a absencia žiadostivosti a strachu, ktoré plodia zlo.

Boh je Dobro. Opustenie Boha nás uvrhlo do stavu neistoty, nedostatku, smädu,... Následne vzniklo čosi nové, čosi, čo tu predtým nebolo: žiadostivosť a strach. Z nich sa zrodilo Ego s jeho sebastrednosťou, čiže pýchou a sebectvom. A tie stvorili Svet, aký je. Zlý. Zlý v samej svojej podstate. A tak zlo je naozaj nedostatkom dobra - a zásadne Dobra! - ale súčasne naozaj vnáša čosi nové: žiadostivosť, strach, pýchu, sebectvo, čiže Ego.

Návrat k Bohu robí strach i žiadostivosť prekonanými a zastaralými. Už ich viac netreba. S nimi končí Ego, vymenené za Božie synovstvo. Podobne končí v našom živote aj Svet, vymenený za Nebo, za Kráľovstvo. A keď všetky tieto veci zmiznú, čo ostane? To, čo v Bohu: číre dobro. Číra láska. To je jediné, čo ostalo, jediné, čo dáva zmysel.

Toto je teda počiatok tejto premeny: "*Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ak niekto neostane vo mne, vyhodia ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria"* (Jn 15, 5-6).

A toto je jej podstata a uskutočnenie: "*Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášňami a žiadosťami*" (Gal 5, 24) - lebo viac už nie sú potrebné ani užitočné, už iba prekážajú.

A tak dobro sa rodí z Pokoja, ktorý nám dáva Boh a ktorý v Ňom nachádzame. "*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce*

nevzrušuje a nestrachuje" (Jn 14, 27), vraví Ježiš a vysvetľuje: "*Toto som vám povedal, aby ste vo mne mali pokoj. Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet*" (Jn 16, 33). Pokoj je ovocím dobra, ale rovnako je tento pokoj istoty a plnosti v Bohu predpokladom a podmienkou dobra. V istom zmysle pokoj a dobro sú synonymá. Nie nadarmo sú tieto slová mottom i pozdravom rádu františkánov. Pokoj, lebo viac niet žiadostivosti ani strachu. Dobro, lebo čo ostalo, je už len láska, odpustenie, milosrdenstvo, zdieľanie.

Žiadne Ego. To je srdce dobra. Podstata dobra. Žiadne Ego - pretože svet, ten pre nás nový, hoci sám v sebe prastarý, ten Boží, do ktorého sme vošli, už žiadne Ego nepotrebuje. Vo Svete sme okrem Ega nič iné nemali. V Nebi je však zbytočné, len by prekážalo žiť to, čo milujeme. V Kristovi "*ste boli obrezaní obriezkou urobenou nie rukou, ale obriezkou Kristovmu, vyzlečením hriešneho tela*" (Kol 2, 11) - Ega.